Z prac **samorządu rolniczego**

Konieczne ujednolicenie w UE przepisów dotyczących stosowania środków ochrony roślin

Krajowa Rada Izb Rolniczych wystąpiła do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie ujednolicenia i dostosowania przepisów prawnych we wszystkich państwach Unii Europejskiej dotyczących rejestracji i dopuszczenia do stosowania środków ochrony roślin, wnioskując o rozważenie możliwości podjęcia działań, w celu rozwiązania problemów przedstawionych przez samorząd rolniczy.

Samorząd rolniczy, działający w imieniu i na rzecz rolników, wskazuje konieczność podjęcia przez organy ustawodawcze działań mających na celu ujednolicenie i uproszczenie procedur dopuszczania środków ochrony roślin do wykorzystania w produkcji rolniczej. Mając na uwadze jednolity charakter przepisów Unii Europejskiej i krajów członkowskich, uzasadnione jest ujednolicenie zasad dotyczących dopuszczenia do produkcji rolniczej. Obecnie obowiązujący stan prawny w zakresie uzyskiwania dopuszczenia danych preparatów do produkcji rolniczej jest nazbyt rozbudowany i kosztowny. W konsekwencji prowadzi to jedynie do podnoszenia całkowitych kosztów wdrażania środków ochrony roślin do sprzedaży, które w konsekwencji i tak ponoszą rolnicy. Istniejące różnice w uregulowaniach prawnych krajów członkowskich UE, jak i same uregulowania obowiązujące w Polsce prowadzą jedynie do obniżenia konkurencyjności rynków rolniczych, co w konsekwencji powoduje, że pula dopuszczonych środków ochrony roślin jest znacznie ograniczona. Szczególnie bulwersujący jest fakt funkcjonowania w obrocie środkami ochrony roślin produktów różniących się często jedynie nazwą handlową i producentem wprowadzającym dany preparat na rynek. Do tej grupy najczęściej zalicza się środki ochrony roślin zawierające sprawdzone i popularne w produkcji rolniczej substancje aktywne, które posiadają dopuszczenie do wielu rodzajów upraw. W konkretnych przypadkach koncerny chemiczne, w celu ograniczania kosztownych procedur uzyskania dopuszczenia, najczęściej decydują się na uzyskanie pozwolenia na jeden rodzaj uprawy. Rynek chemiczny liczy na stosunkowo wysoką świadomość rolników w tej materii. Całkowicie zapomniano tu o problemach, jakie pojawiają się coraz częściej w prowadzeniu prawidłowej ewidencji zabiegów ochrony chemicznej upraw, pozwalając tym samym na pogłębianie „papierowej fikcji". Takie rygorystyczne uregulowania prawne prowadzą do upowszechniania i utrwalania się patologicznych praktyk, do których są zmuszani rolnicy.

Dlatego też samorząd rolniczy uznaje za uzasadnioną konieczność rozszerzenia puli środków ochrony roślin dopuszczonych do stosowania w produkcji rolniczej. W tym celu proponuję się, aby podjęto działania legislacyjne mające na celu zmiany zasad dopuszczania do stosowania środków ochrony roślin, polegające na ujednoliceniu uregulowań prawnych, w tym zakresie, we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Zaproponowane zmiany powinny pozwolić na rozszerzenie puli środków ochrony roślin dopuszczonych do produkcji rolniczej, co wpłynie na obniżenie kosztów produkcji przy jednoczesnym podniesieniu poziomu ochrony upraw.

Samorząd rolniczy popiera redukcyjny odstrzał dzików

Samorząd rolniczy poparł decyzję Rządu RP w zakresie redukcji populacji dzików i zwrócił się do Prezydenta RP o wsparcie tych działań.

Izby rolnicze, w piśmie skierowanym do Prezydenta RP, wskazały, że pomimo podjętych środków zabezpieczających, do tej pory nie udało się powstrzymać rozprzestrzeniania się wirusa afrykańskiego pomoru świń. Zagraża on coraz większej liczbie gospodarstw, niebezpiecznie zbliżając się do tych obszarów, gdzie usytuowane są duże, przemysłowe hodowle świń. Sytuacja jest bardzo poważna i zagraża całej branży polskiej produkcji trzody chlewnej i gospodarce narodowej (przetwórstwo, handel, miejsca pracy), dlatego podjęcie natychmiastowych, radykalnych działań w postaci redukcji pogłowia dzików jest jak najbardziej uzasadnione.

Należy wziąć tu pod uwagę również wyższe dobro, czyli sytuację rolników utrzymujących się bezpośrednio lub pośrednio z produkcji trzody chlewnej. Według Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, roczna wartość produkcji trzody chlewnej wraz z pochodnymi szacowana jest w Polsce na ok. 18 – 20 mld zł.

Warto mieć też na uwadze, że następstwem szerzenia się choroby u dzików są ogniska ASF u świń, które mają o wiele bardziej dotkliwe dla ludzi – hodowców i rolników konsekwencje, w postaci zabijania i utylizacji wielu tysięcy świń, w tym loch prośnych, warchlaków oraz prosiąt. Są to ogromne koszty społeczne – likwidacji produkcji trzody chlewnej, które może przynieść ekspansja wirusa ASF na kolejne obszary naszego kraju – nie tylko we Wschodniej Polsce, ale również w Wielkopolsce czy w województwie kujawsko-pomorskim.

Jak wskazuje Główny Lekarz Weterynarii, dziki są głównym rezerwuarem i wektorem wirusa ASF w środowisku – odsetek dzików z wirusem ASF spośród identyfikowanych w środowisku ich bytowania wynosi ponad 70%. Obecnie na obszarze uznanym za teren występowania ASF u dzików, obejmującym 347 gmin, obowiązują restrykcje, które odnoszą się nie tylko do dzików i mięsa pozyskanego od dzików, ale również do świń i mięsa pochodzącego od świń. Dotyczy to zwłaszcza kwestii ograniczenia eksportu mięsa wieprzowego z Polski do państw trzecich.

Zbyt duża populacja dzików (wzrost od liczby 58 500 sztuk w roku 1976 do liczby 264 000 sztuk w roku 2015 – czyli o 451%) przyczynia się także do dużego wzrostu szkód powodowanych w uprawach, które ponoszą rolnicy.

Postulaty wojewódzkich izb rolniczych skierowane do Rządu RP

Poniżej przedstawiamy petycję wojewódzkich izb rolniczych skierowaną do Rządu Rzeczypospolitej Polskiej i przekazaną Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W związku z niedostateczną realizacją dotychczas składanych postulatów zgłaszanych przez samorząd rolniczy oraz mając na względzie obecną sytuację w polskim rolnictwie i trwające negocjacje dotyczące Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2020-2027, izby rolnicze wnoszą o realizację następujących postulatów:

1. *Domagamy się podjęcia wszelkich możliwych działań na forum europejskim celem wyrównania dopłat obszarowych w Unii Europejskiej. Nie zgadzamy się na dalsze funkcjonowanie rolnictwa dwóch prędkości. Obecna sytuacja obniża naszą konkurencyjność i powoduje stale zmniejszające się dochody polskich rolników. Domagamy się również, aby wsparcie dla II filaru Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pozostało co najmniej na poziomie z lat 2014-2020, co pozwoli na dalsze inwestowanie w rozwój gospodarstw rolniczych i infrastruktury wiejskiej.*
2. *Tragiczna sytuacja hodowców, w tym zwłaszcza trzody chlewnej, doprowadza do bankructwa wiele gospodarstw rolniczych i wyłączenia całej branży z gospodarki narodowej. W związku z tym należy podjąć wszelkie możliwe działania skutkujące natychmiastowym wzrostem cen w skupie (uregulowanie tuczu nakładczego, dopłaty do loch, kontrola jakości importowanego mięsa). Z uwagi na rozprzestrzeniający się afrykański pomór świń na inne kraje Unii Europejskiej, należy doprowadzić do znacznego zwiększenia środków europejskich na jego zwalczanie.*
3. *Żądamy wywarcia skutecznego nacisku na Polski Związek Łowiecki zmierzającego do depopulacji dzików i jeleniowatych celem zmniejszenia szkód łowieckich i ryzyka rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń oraz wypłaty wszelkich zobowiązań kół łowieckich wobec rolników do 15 lutego 2019 r. Domagamy się nowelizacji ustawy Prawo łowieckie.*
4. *Żądamy większych środków na finansowanie infrastruktury, oświaty i służby zdrowia na obszarach wiejskich.*
5. *Domagamy się większego wpływu izb rolniczych na rozdysponowanie ziemi pochodzącej z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.*
6. *Domagamy się opracowania realnego, jednolitego systemu wyliczania dochodu z 1 ha przeliczeniowego, który będzie odzwierciedlał realną sytuację dochodową wsi. Obecny wysoki wskaźnik dochodu odbiera możliwość uzyskania wsparcia z pomocy społecznej, stypendium socjalnego dla studentów, świadczenia z programu 500+ czy bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej dla rodzin osiągających w rzeczywistości dochody znacznie poniżej tego wskaźnika.*
7. *Domagamy się większej pomocy de minimis dla gospodarstw rolnych.*
8. *Domagamy się przyjęcia rozwiązań prawnych chroniących produkcję rolniczą i zapewniających dalszy jej rozwój na obszarach wiejskich.*
9. *Domagamy się szybszego tempa rozwiązań mających na celu utworzenie holdingu spożywczego przy współudziale rolników.*
10. *Domagamy się uwzględnienia postulatów izb rolniczych w sprawie OSN.*

W sprawie okresowego ubezpieczenia OC na ciągniki i przyczepy rolnicze

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwrócił się do Ministerstwa Finansów z wnioskiem o zmianę przepisów dotyczących ubezpieczeń pojazdów mechanicznych.

Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) dla posiadaczy pojazdów mechanicznych jest ubezpieczeniem obowiązkowym, regulowanym ustawą z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Nakłada ona obowiązek ubezpieczenia właścicieli wszystkich pojazdów.

Dlatego KRIR zawnioskował o umożliwienie okresowego, np. półrocznego ubezpieczenia OC na ciągniki oraz przyczepy rolnicze. Znaczna część takich pojazdów jest użytkowana tylko przez pewną część roku, co związane jest z sezonowością prac w rolnictwie.

W sprawie **płatności bezpośrednich oraz obszarowych**

Pomorska Izba Rolnicza informuje, iż rolnicy w tym roku, podobnie jak to miało miejsce w roku poprzednim, będą mogli składać oświadczenia zamiast wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich lub płatności obszarowych. Dotyczy to rolników, którzy nie dokonują zmian w porównaniu do wniosku z roku poprzedniego.

Rada Ministrów przyjęła 8 stycznia projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

W ubiegłym roku z takiej możliwości skorzystało około 400 tys. rolników, czyli około 30 proc. wszystkich beneficjentów. Według szacunków, w tym roku może to być podobna liczba rolników.

Wprowadzone w 2018 roku rozwiązania znacząco uprościły procedurę dotyczącą składania wniosków o płatność. Było to niezbędne ze względu na konieczność wypełnienia obowiązku wdrażania tzw. geoprzestrzennego wniosku (GSAA) nałożonego na państwa Unii Europejskiej.

Na mocy przyjętej ustawy rolnicy będą mogli składać oświadczenia w terminie **od 15 lutego do 14 marca 2019 roku.** Oznacza to miesięczny okres poprzedzający podstawowy termin składania wniosków o przyznanie płatności.

Ułatwieniem przy wypełnianiu wniosków w formie elektronicznej będzie z pewnością przesłanie do rolników, przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, częściowo wypełnionych wniosków w formie papierowej wraz z materiałami graficznymi.

Projektowane przepisy przewidują możliwość składania oświadczeń zastępujących wnioski o przyznanie płatności, w szczególności przez rolników, którzy w 2018 r. wnioskowali wyłącznie o jednolitą płatność obszarową, płatność za zazielenienie, płatność dodatkową, płatność związaną do powierzchni uprawy chmielu, płatność do owiec, płatność do kóz lub płatność niezwiązaną do tytoniu, a powierzchnia gruntów ornych zawarta we wniosku złożonym w 2018 r. wynosiła mniej niż 10 ha.

Dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany

W terminie **od 15 stycznia 2019 r. do dnia 25 czerwca 2019 r.** ARiMR prowadzi nabór wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy *de minimis* w rolnictwie.

Wnioski należy składać do kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

Uczestnikami mechanizmu mogą być producenci rolni, w rozumieniu ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, którzy zużywają do siewu lub sadzenia materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany.

Dopłaty udziela się do powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany gatunków roślin uprawnych określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów. Dopłatami nie są objęte uprawy przeznaczone na przedplon lub poplon.

Wysokość pomocy ustala się jako iloczyn deklarowanej przez rolnika we wniosku powierzchni upraw i stawki dopłaty.

W myśl art. 40 c, ust. 6, pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych, stawki dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany, określane są corocznie do dnia 30 września, w drodze rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany.

Wysokość stawek będzie wyliczana z uwzględnieniem powierzchni upraw zadeklarowanych we wnioskach złożonych do BP ARiMR oraz środków finansowych przeznaczonych na ten cel w danym roku budżetowym.

Szczegółowe informacje na www.arimr.gov.pl

Pomorska Izba Rolnicza
w fotograficznym obiektywie

WSPÓLNE SPOTKANIE RAD POWIATOWYCH PIR – KARTUZY, KOŚCIERZYNA, LĘBORK, WEJHEROWO

SPOTKANIE ZARZĄDU PIR Z RADĄ POWIATOWĄ PIR POWIATU GDAŃSKIEGO I PRACOWNIKAMI PIR

RADA POWIATOWA PIR POWIATU SŁUPSKIEGO